

Tillställd Justitiedepartementet

2024-01-24

Adress: ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: Ju.L2@regeringskansliet.se

Diarienummer: Ju2024/02164

Remiss av betänkandet "Ett nytt konsumentkreditdirektiv (SOU 2024:69)

Creditsafe i Sverige AB ("Creditsafe") är ett kreditupplysningsföretag i Sverige som är innehavare av ett rikstäckande register och har lång erfarenhet av att hantera kreditupplysningsinformation om såväl företag som privatpersoner.

Creditsafe tackar för möjligheten att lämna remissvar över rubricerat betänkande ("Betänkandet"). Creditsafe har valt att primärt yttra oss över Betänkandets förslag till förändringar i kreditupplysningslagen (1973:1173). Direktiv (EU) 2023/2225 benämns i detta remissvar "Direktivet".

1. Förändring i 6 § kreditupplysningslagen om förvaltarskap

Vad gäller behandlingen av uppgifter om förvaltarskap enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken anges uttryckligen i nuvarande kreditupplysningslag att företag som bedriver kreditupplysningsverksamhet ska kunna behandla uppgifter om förvaltarskap. Den nu föreslagna författningsändringen innebär att det förtydligas att uppgifter om förvaltarskap endast får behandlas "i syfte att kontrollera rätten att ingå avtal". Creditsafe anser inte att det finns ett behov av en sådan ändring i 6 § kreditupplysningslagen, som innebär en ytterligare syftesbegränsning för utlämnande av uppgift om förvaltarskap. Att kreditgivare enligt Direktivet är förhindrade att behandla känsliga personuppgifter vid sin kreditprövning bör således inte regleras genom föreslagen författningsändring i 6 § kreditupplysningslagen. Syftesbegränsningen bör istället lämpligen implementeras i den lagstiftning som reglerar kreditgivarens skyldigheter att efterleva bestämmelserna om kreditprövning.

Föreslagen författningsändring är riktad mot näringsidkare som omfattas av Direktivet. Det tycks därför som att man i Betänkandet inte har beaktat att kreditupplysningar får inhämtas även i sammanhang där konsumentkreditlagen inte är aktuell. En uppgift om förvaltarskap eller ändrad status kring förvaltarskap är en viktig uppgift i en kreditupplysning även vid andra tillfällen än vid ingående av ett kreditavtal. Finansiella institut hämtar exempelvis in

kreditupplysningar för att leva upp till bestämmelserna om kapitalkrav i kapitaltäckningslagen och inkassobolag kan inhämta en kreditupplysning för att kunna bedöma om det är värt att ansöka om betalningsföreläggande avseende en obetald fordran.

Någon konsekvensbedömning har inte heller gjorts hur en sådan författningsändring skulle påverka kreditupplysningsbranschen och näringsidkare som använder kreditupplysning för andra ändamål än kreditprovning enligt konsumentkreditlagen.

Mot bakgrund av detta avstyrker Creditsafe föreslagen författningsändring i 6 § kreditupplysningslagen och nuvarande lydelse bör således kvarstå.

2. En fysisk person ska ha rätt till information när uppgift om betalningsförsummelse eller kreditmissbruk registreras (10 a § kreditupplysningslagen)

I Betänkandet föreslås en bestämmelse om att ett kreditupplysningsföretag inom 30 dagar från registrering av en betalningsförsummelse eller ett kreditmissbruk ska informera den fysiska personen som avses med uppgiften. Informationen ska avse uppgift om registreringen och om personens rättigheter enligt 11 och 12 §§ kreditupplysningslagen samt dataskyddsförordningen.

Som framgår av Betänkandet görs ingen åtskillnad mellan betalningsförsummelser och kreditmissbruk som har sin grund i utestående kreditfordringar som omfattas av konsumentkreditlagen eller om informationsplikten ska omfatta även andra betalningsförsummelser. Creditsafe anser att det saknas skäl att införa en informationsplikt avseende sådana betalningsförsummelser som tillhandahålls av domstolar och myndigheter och som registreras enligt 7 § kreditupplysningslagen.

Den föreslagna informationsplikten i 10 a § kreditupplysningslagen skulle påverka kreditupplysningsföretagen i form av kraftigt ökade kostnader för utskick av postala brev, IT-utveckling och övrig administration. Vi anser vidare att det är orimligt att en konsument skulle få mottaga ett brev från varje kreditupplysningsföretag som har registrerat samma uppgift om betalningsförsummelse och kreditmissbruk.

Creditsafe kan inte tillstyrka förslaget i dess nuvarande form. För det fall informationsplikt införs i 10 a § kreditupplysningslagen vid registrering av betalningsförsummelse eller kreditmissbruk måste det tydliggöras att det endast gäller information som utväxlas mellan kreditgivare på frivillig basis enligt 5 a § kreditupplysningslagen.

3. Kreditprovning och databaser

Creditsafe välkomnar den skärpning av kreditprovningen som följer av Direktivet. Nyckeln till att motverka överskuldssättning är att kreditgivarna gör ordentliga kreditprovningar och inte beviljar krediter när konsumenterna saknar ekonomiska förutsättningar att betala tillbaka. Creditsafe är positiva till den föreslagna regleringen att kreditprovningen ska vara grundlig och att det tydliggörs vilka uppgifter om konsumentens ekonomiska förhållanden som kreditprovningen ska grundas på, samt att kreditprovningen ska göras i konsumentens intresse. Vid bedömningen av vilken information som ska ligga till grund för

kreditprövningen håller vi med om att det är konsumentens totala skuldbörda i varje enskilt fall som måste vara utgångspunkt.

I Direktivet finns det en möjlighet för medlemsländerna att kräva att kreditgivare gör en sökning i en relevant databas i samband med bedömningen av en konsuments kreditvärdighet. Betänkandet framhåller emellertid att avsaknaden av ett relevant obligatoriskt register gör att denna möjlighet i Direktivet inte bör utnyttjas. Creditsafe har i sitt remissvar över betänkandet SOU 2023:38 "Ett förstärkt konsumentskydd mot riskfylld kreditgivning och överskudsättning" betonat vikten av att ett sådant register ("SKRI-register") inrättas för att skapa bättre förutsättningar för en rättvis och heltäckande bedömning av konsumenters skuldsituation. Av någon anledning valde regeringen att inte gå vidare med överskudsättningsutredningens förslag om inrättande av ett SKRI-register, trots att den överväldigande majoriteten var positiva till införandet av ett sådant register. Creditsafe ser detta som en brist eftersom ett sådant register hade gett kreditgivare bättre förutsättningar och verktyg för att kunna göra grundliga kreditprövningar. Om det hade funnits ett sådant register hade det varit fullt rimligt att ställa krav på att sökningar görs i databaser som innehåller all relevant information. I rådande situation delar Creditsafe emellertid bedömningen att det inte är möjligt att införa ett sådant krav.

En ytterligare positiv effekt av ett SKRI-register som vi vill lyfta fram är det skulle underlätta för konsumenten att få en heltäckande bild av sin egen skuldsituation och för att veta om det finns utrymme för att ansöka om en kredit. Vill regeringen på allvar ta tag i överskudsättningsproblematiken och en sundare kreditgivning bör därför ett SKRI-register införas snarast.

4. Kreditförmedlingsverksamhet

Creditsafe inkom i september 2024 med ett remissvar på Finansdepartementets promemoria Fi2024/01078 där förslaget var att s.k. kreditförmedlare skulle behöva ansöka om banktillstånd, vilket i praktiken innebär att låneförmedlare tvingas bli kreditgivare. Creditsafe framförde att en särreglering för låneförmedlare bör utredas. Creditsafe anser därför att Betänkandets förslag är mer ändamålsenligt än det förslag som framfördes ursprungligen i promemorian.

Creditsafe i Sverige AB

Henrik Jacobsson

VD

Malin Nordin

Bolagsjurist